

PAU som fag ved DM i Skills

KAN BØRN VÆRE EN DEL AF KONKURRENCEN?

SIDE 12

Ny handicapaftale

MERE UDDANNELSE ER VEJEN FREM

SIDE 24

FAGBLADET FOA

PÆDAGOGISK

BØRN SKRIVER SUPERHELTE-LEGEMANUSKRIFT

DE LÆRER AT SLÅS – PÅ DEN GODE MÅDE

SIDE 18

Få rabat på sommeroplevelserne med PlusKort

PlusKlodser.

Styr mod LEGOLAND, og tag på en magisk og mavekildrende rejse rundt blandt mere end 80 millioner LEGO klodser!

20 %

PlusFeriebolig.

Lej alt fra villaer med egen pool i sydens sol til skønne danske sommerhuse med havudsigt hos NOVASOL.

6-10 %

PlusHave.

Sommer i Tivoli er en eventyrlig tid i den gamle Have i hjertet af København. I Tivoli er du garanteret timevis af hygge.

Særpris

TIVOLI

Hent appen,
og se endnu flere
gode rabatter
og tilbud

FOA PlusKort.

INDHOLD

REPORTAGE
**DAGPLEJENS
 DAG GIK
 VIDENSKABENS
 VEJ**
 SIDE 26

**FAG OG
 FREMTID**

'DER ER NÆSTEN
 ALTID EN ANDEN
 UDVEJ END AT
 ANVENDE MAGT'
 SIDE 24

TALENT 100
 NOEL KAN NOGET
 HELT SÆRLIGT
 PÅ JOBBET
 SIDE 6

- 4 Chefredaktørens leder**
- 6 Talent 100**
 Pædagogisk assistent Noel
 hyldes for sit særlige talent
- 8 TEMA OK24**
 Afstemningen endte med et ja
 – det betyder det for dig
- 12 Fag og fremtid**
 Uddannelsen til pædagogisk
 assistent vil også være et
 fag til DM i Skills
- 14 Striiben**
- 15 Groft sagt**
- 18 Snapshot**
 Børnene skriver deres eget
 legemanuskript som superhelte
- 22 Fagligt talt**
- 24 Fag og fremtid**
 Handicapaf tale har fat i noget,
 mener en ekspert fra hverdagen
- 26 Reportage**
 Dagplejens dag blev fejret
 med fest og flammer
- 30 Brug FOA**
 Katrine fik overtrådt sine
 grænser i svømmehallen
- 32 Min vej**
 fra Sovjetunionen til sosu-faget
- 34 Interview**
 Stine Askov har udgivet
 bogen 'Varme hænder'
 – en bevidst provokerende titel
- 38 A-kassen**
 Det skal du vide,
 inden du holder ferie
- 39 Mad på farten**
- 40 Det sker**
- 42 Quiz**

**JEG VAR NØDT TIL AT GØRE MIG LIDT HÅRD FOR IKKE AT LADE FØLELSERNE
 KOMME TIL UDTRYK. DET ER JEG IKKE STOLT AF. SIDE 34**

STINE ASKOV, FORFATTER

OM DE HØJE FØLELSESMÆSSIGE KRAV VED AT ARBEJDE I ET OMSORGSFAG

FOA

Ansv. chefredaktør Klaus Lange
 klaus@foa.dk · 46 97 23 21

Fagbladsredaktør Allan Wahlers
 alwa@foa.dk · 46 97 26 44

Udgiver FOA · Staunings Plads 1-3
 1790 København V · 46 97 26 26
 foa.dk · foa@foa.dk

GOD SOMMER – VELKOMMEN I KLUBBEN

VELKOMMEN | Vil du være med i en ny klub, som vi lige har startet?

Det er en eksklusiv klub, og det kræver medlemskab af FOA at være med. Men lige præcis dig, kære læser. Du er i den grad inviteret. Du er vores æresgæst. Faktisk har vi lavet klubben for din skyld. For det er dig, det hele handler om.

'Dilemmaklubben med Malin' er vores nye podcast, som dykker ned i de sjove, faglige og pikante dilemmaer, som stammer fra din og kollegernes hverdag. Hvem ved? Måske er det faktisk din arbejdsplads, der bliver talt om i klubben, hvor intet er helligt, men alt kan komme på bordet.

Podcastens første afsnit er vores sommergave til dig. Du kan læse, hvordan du lytter med på side 16, og hvordan du kan sende dit dilemma ind. Fra august kommer der mange flere afsnit, og vi kårer det bedste dilemma med en flot præmie, så se at få det sendt af sted.

Mens vi er ved emnet sommer, som jeg særligt forbinder med ekstra udgifter til is, camping og vandland, så har du måske bemærket, at din lønseddel denne gang så lidt sjovere ud, end sidst du tjekkede?

Det er fordi, de nye overenskomster, som FOA har forhandlet hjem til dig og kollegerne, er på plads. På side 8 kan du se, hvad overenskomsten kommer til at betyde for din løn i løbet af de næste to år. Det kan måske varme lidt ekstra at vide, når du får kuldegysninger over sommer-budgettet. ★

Klaus Lange
KLAUS LANGE
ANSV. CHEFREDAKTØR

LÆS MERE
FRÅ DM I SKILLS
SIDE 12

”

HVEM VED?
MÅSKE ER DET
FAKTISK DIN
ARBEJDSPLADS,
DER BLIVER TALT
OM I KLUBBEN.

HVAD MENER DU?

Til DM i Skills spurgte vi tre gæster: Hvad kunne få dig til at vælge et omsorgsfag, som for eksempel pædagogisk assistent?

TEKST: ALLAN WAHLERS
OG LAURITS ERIKSEN

Ikke to dage, der er ens

Hjalte Houlborg (16)
Bornholms Efterskole

Det er inspirerende at hjælpe andre mennesker og vide, at man gør en forskel. Jeg har helt klart fået en forståelse af, at to dage ikke er ens, når man arbejder som for eksempel sosu-assistent, og det, synes jeg, var spændende.

Et vigtigt arbejde

Sebastian Persson (16)
Bornholms Efterskole

Min mor har arbejdet indenfor omsorg, lige så længe jeg kan huske. Det er vigtigt, at nogen udfører det arbejde. Der er

måske et par andre ting, jeg selv hellere vil uddanne mig til, men jeg synes ikke, jeg ved nok om sosu-faget endnu, så hvem ved?

Også lidt skræmmende

Pernille Kørschen (17)
Bornholms Efterskole

Jeg synes, det var interessant at opleve sosu-konkurrencen til Skills, men også lidt skræmmende, for der er utrolig

mange hensyn, man skal tage. Det kunne være spændende med en praktikperiode på en eller to uger for at blive lidt klogere på faget.

DE FØRSTE DIGITALE SKRIDT

En guide til voksne om
småbørns digitale trivsel

**AKTIVITETER,
TIPS & VIDEN**

www.deførstedigitaleskridt.dk

**MEDIERÅDET
FOR BØRN & UNGE**

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

**NORDEA
FONDEN**
Vi støtter gode liv

Noel fandt sin superkraft som pædagog

Noel Rathleff Hansen bliver hyldet for sin evne til at bruge sig selv i sin pædagogik af både familie og leder.

AF SARA RESTED SURI | FOTO: RASMUS HARGAARD BREUM

BLÅ BOG

Navn

Noel Rathleff Hansen

Arbejde

- Pædagogisk assistent, Dagtilbud Søndermark (2022). Elev og vikar samme sted (2020-2022).

Uddannelse

- Uddannelse: Pædagogisk assistent, VIA University College i Horsens (2022)

Hvis et barn i Dagtilbud Søndermark i Horsens er ked af at have for store fortænder eller på anden måde er træt af at skille sig ud fra flokken, har 21-årige Noel Rathleff Hansen det helt rette trick i ærmet.

Bogstavelig talt.

Han trækker sit venstre bluseærme op, så de mange modernærkelignende, røde plamager, der er drysset ud over hans arm, kommer til syne. Et syn, han det meste af sit liv har skammet sig over.

"Jeg fortæller, at de her pletter er min superkraft, for der er ikke mange mennesker, der har dem. Nu har jeg lært, at de er en del af mig, og at de er med til at gøre mig unik," siger Noel Rathleff Hansen.

I dag bruger den pædagogiske assistent netop sin erfaring med at være usikker på sig selv til at videregive den vigtige indsigt, han ville ønske, han selv havde fået tidligere.

"Det gør jeg, fordi det er vigtigt for mig, at børnene forstår, at selv om der er noget ved dem selv, de ikke bryder sig om, er de lige præcis, som de skal være," siger Noel Rathleff Hansen.

Netop evnen til at bruge sig selv, sin følsomhed og sin empati til at støtte de børnehavebørn, han arbejder med til daglig, har sikret ham hæderen som velfærdstalent i Velfærdens Talent 100 (se boks).

Noel Rathleff Hansen var skoletræt i slutningen af niende klasse, så det lå ikke i kortene, at han ville blive uddannet til at arbejde i et omsorgsfag blot få år senere. Han forestillede sig, at han skulle uddanne sig til it-supporter ligesom sin bror. Men en sætning fra hans tante ændrede alt.

"Hun sagde, at hun troede, jeg ville være rigtig god til at arbejde med børn. Det var helt tydeligt, at hun så noget i mig, som jeg endnu ikke havde set i mig selv," fortæller han.

I øjenhøjde med børnene

Tanten arbejdede som pædagog og havde bemærket, at han var god til at lege med de små børn i familien og at være i øjenhøjde med dem, når der opstod konflikter i legene, der skulle løses.

Observationen satte tankerne i gang hos den unge mand. Dengang betragtede han mest af alt sig selv som en fodboldspiller, der spillede voldsomt på banen, fordi han ville virke sej, fortæller han.

"I begyndelsen tænkte jeg meget over, at jeg valgte et blødere fag fremfor et mere hårdt mandefag. Men pædagogisk assistent passede godt til mig, for jeg er ordblind og har svært ved at sidde koncentreret med et stykke papir og skrive. Så jeg ville prøve at udnytte mine styrker i stedet for at blive hæmmet af mine

svagheder,” siger Noel Rathleff Hansen.

Siden har han opdaget, at det lige-frem kan være en fordel, at han er den eneste mand, der arbejder på stuen.

”Mange af drengene kommer naturligt hen til mig fremfor mine kvindelige kollegaer, fordi de ved, at jeg måske leger lidt vildere end dem. Det, synes jeg, er rart,” siger han og fortæller, at han samtidig tænker over at være en god rollemodel for drengene og at vise, at alle følelser gerne må få plads.

”Jeg er ikke bange for at vise, at det gør ondt, hvis de slår mig. Så siger jeg til dem, ’av, det gør ondt, jeg kan ikke lide at du slår mig’. Jeg viser, at jeg bliver ked af det, så de kan forstå, hvorfor de ikke skal slå.”

Rødder i Noels egen barndom

Mange af de udfordrende følelser, Noel Rathleff Hansen selv har kæmpet med, har rødder i barndommen. Den var præget af meget migræne, en lillebror med autisme og to forældre, der var førtidspen-

sionister. Men fra han begyndte som elev på Dagtilbud Søndermark, har han ifølge assisterende leder Peter Wennerberg gennemgået en enorm udvikling.

”Da Noel begyndte hos os, var han en stille ung mand, men han har blomstret de sidste par år. Vi kunne lige så godt have skrevet hans nominering, for han er virkelig empatisk og dygtig,” lyder det fra Peter Wennerberg, der hentyder til, at det er Noel Rathleff Hansens mor, der har indstillet ham til at blive et af de hundrede velfærdstalenter i år.

Lederen er heller ikke bleg for at sætte ord på, hvad der gør, at lige netop Noel Rathleff Hansen fortjener det ekstra skulderklap.

”Noel har virkelig knækket koden til at arbejde på en god måde med børnene. Han reflekterer over de episoder, han ser i hverdagen, og har gode pædagogiske overvejelser om, hvad et godt næste skridt kunne være,” lyder det fra Peter Wennerberg. ★

Noel Rathleff Hansen bliver rost for sin måde at være sammen med børnene på.

VELFÆRDENS TALENT 100

Hvert år hylder FOA og PenSam 100 velfærdstalenter. Talenterne skal være under 36 år, ansat på en FOA-overenskomst og arbejde med velfærd.

De 100 talenter i 2024 blev hyldet på Christiansborg 30. maj – et af dem kan du møde her.

Læs mere
pensam.dk/talent

82 % SAGDE JA

Midt i april stod det klart, at FOAs medlemmer stemte ja til de nye overenskomster. Det betyder lønstigninger og mange andre forbedringer.

FOKUSSIDERNES ER SKREVET AF REDAKTIONEN | FOTO: JØRGEN TRUE

Du har sikkert opdaget, at din løn er blevet højere på den seneste lønseddel. Det er den på grund af de nye overenskomstaftaler, som blev forhandlet hjem ved OK24 og vedtaget 15. april.

Det stod klart, efter at 93.497 FOA-medlemmer – det svarer til 67 procent – satte kryds i urafstemningsperioden. 82,3 procent stemte ja, og 17,7 procent stemte nej.

Stemmeprocenten på 67 procent er den højeste i FOAs historie.

”Det er et overvældende stort flertal, der samlet i FOA har stemt ja til OK24-resultatet. Det er vi rigtig glade for. Jeg er glad og stolt,” siger FOAs formand Mona Striib.

Nogle faggrupper – herunder dagplejerne – stemte dog nej.

”Jeg mener, det er den rigtige overenskomst for dagplejerne, fordi vi i FOA mener, at dagplejen er et fantastisk dagtilbud, som også skal bestå i fremtiden. Det er denne her overenskomst med til at sikre,” siger formand for pædagogisk sektor i FOA, Kim Henriksen, i forhold til utilfredsheden i den faggruppe.

Men på trods af enkelte faggruppers nej, bliver det altså det samlede resultat, der gælder.

Den økonomiske ramme landede på 8,8 procent, hvoraf 6,5 procent af dem går til generelle lønstigninger over 2 år.

Allerede fra 1. april i år er alle steget med 4 procent i løn. Det kommer til at gælde med tilbagevirkende kraft. ★

Mere om OK24:
[Fagbladetfoa.dk/OK24](https://fagbladetfoa.dk/OK24)

SÅDAN STEMTE UDVALGTE FAGGRUPPER I PÆDAGOGISK SEKTOR

Faggruppe	Ja	Nej
Kommuner		
Dagplejeledere	84,4 %	15,6 %
Dagplejepædagoger mv	82,4 %	17,6 %
Dagplejere	34,4 %	65,6 %
Legepladsansatte	46,7 %	53,3 %
LFS, dag	34,8 %	65,2 %
LFS, dag, leder	53,5 %	46,5 %
LFS, døgn	50,9 %	49,1 %
LFS, døgn, afdelingsleder	71,1 %	28,9 %
LFS, døgn, lærer	26,3 %	73,7 %
LFS, døgn, leder	79,2 %	20,8 %
Omsorgs- og pæd.medhjælpere samt pæd.assistenter, døgn	88,3 %	11,7 %
Pædagogiske konsulenter	84,7 %	15,3 %
Pædagogmedhjælpere og pædagogiske assistenter, dag	85,5 %	14,5 %

Regioner

Omsorgs- og pæd.medhjælpere samt pæd.assistenter, døgn	89,1 %	10,9 %
--	--------	--------

**MERE
I LØN**

SÅDAN STIGER LØNNEN OVER DE NÆSTE TO ÅR FOR EN ...

OMSORGS- ELLER PÆDAGOGMEDHJÆLP ANSAT I EN KOMMUNE MED 4 ÅRS ERFARING

2.700 kr. mere i løn og pension hver måned.
Derudover kommer særydelser. For eksempel:

- 340 kr. mere om måneden med arbejde hver tredje weekend.
- 530 kr. mere om måneden med blandede vagter.
- 2.500 kr. mere om måneden som fast nattevagt.

SOCIALPÆDAGOG ANSAT PÅ SPECIALOMRÅDET I EN KOMMUNE MED 6 ÅRS ERFARING

4.930 kr. mere i løn og pension hver måned.
Derudover kommer særydelser. For eksempel:

- 470 kr. mere om måneden med arbejde hver tredje weekend.
- 690 kr. mere om måneden med blandede vagter.
- 3.270 kr. mere om måneden som fast nattevagt.

PÆDAGOGISK ASSISTENT ANSAT PÅ DØGNOMRÅDET I EN KOMMUNE MED 2 ÅRS ERFARING

2.840 kr. mere i løn og pension hver måned.
Derudover kommer særydelser. For eksempel:

- 340 kr. mere om måneden med arbejde hver tredje weekend.
- 530 kr. mere om måneden med blandede vagter.
- 2.580 kr. mere om måneden som fast nattevagt.

PÆDAGOGISK ASSISTENT PÅ ALMENOMRÅDET ANSAT I EN KOMMUNE MED 3 ÅRS ERFARING

- 2.510 kr. mere i løn og pension hver måned.

OMSORGS- ELLER PÆDAGOGMEDHJÆLP ANSAT I EN REGION MED MINDST 4 ÅRS ERFARING:

2.670 kr. mere i løn og pension hver måned. Derudover kommer særydelser og eventuelt vagttillæg. For eksempel:

- 130 kr. mere om måneden med arbejde hver tredje weekend.
- 900 kr. mere om måneden med blandede vagter (inkl. nyt vagttillæg).
- 1.720 kr. mere om måneden som fast nattevagt (inkl. nyt vagttillæg).

PÆDAGOG PÅ ALMENOMRÅDET ANSAT I EN KOMMUNE MED 6-10 ÅRS ERFARING

- 4.950 kr. mere i løn og pension hver måned.

PÆDAGOGISK ASSISTENT ANSAT I EN REGION MED 0 ÅRS ERFARING:

2.830 kr. mere i løn og pension hver måned. Derudover kommer særydelser og eventuelt vagttillæg. For eksempel:

- 130 kr. mere om måneden med arbejde hver tredje weekend.
- 900 kr. mere om måneden med blandede vagter (inkl. nyt vagttillæg).
- 1.720 kr. mere om måneden som fast nattevagt (inkl. nyt vagttillæg).

DAGPLEJER I EGET HJEM ANSAT I EN KOMMUNE MED 4 ÅRS ERFARING

- 3.300 kr. mere i løn og pension hver måned.

DAGPLEJER I EGET HJEM MED EN PÆDAGOGISK ASSISTENTUDDANNELSE ANSAT I EN KOMMUNE MED 4 ÅRS ERFARING

- 3.720 kr. mere i løn og pension hver måned.

Se flere udvalgte
eksempler her

FORBEHOLD

1. Når vi fortæller, hvor meget mere man kommer til at tjene ved at have vagt hver tredje weekend, gælder det udelukkende vagter i tidsrummet lørdag kl. 7-15 og søndag kl. 7-15. Har du aften- eller nattevagt, er beløbet større.
2. Når vi fortæller, hvor meget mere man kommer til at tjene ved at have blandede vagter, bygger eksemplet på, at man over en periode på fire uger har én aften-vagt, én nattevagt og én weekend i dagvagt fra kl. 7-13.
3. Når vi fortæller, hvor meget mere man kommer til at tjene som fast nattevagt, bygger regnestykket på 7/7-vagter, hvor man har syv nattevagter efterfulgt af syv fridage. Når vi fortæller, hvor meget mere man kommer til at tjene som fast aftenvagt, bygger regnestykket på, at der over fire uger er 14 aftenvagter, hvoraf to af dem er i weekender.
4. I regionerne indføres et nyt vagttillæg. Det udløses, hvis man i løbet af året arbejder mere end 301 timer udenfor dagtimerne. For FOAs faggrupper ligger værdien af det tillæg på mellem 900 og 1.700 kr. om måneden.
5. Generelt er alle løn- og pensionsstigninger beregnet på fuldtidsstillinger i område 0. Pædagog, dagområdet, er udregnet for Københavns Kommune. For overenskomster, der har fritvalg, er fritvalget indregnet i pension.

DET SKAL DU OGSÅ VIDE

Alle medarbejdere på det offentlige arbejdsmarked er sikret en samlet lønstigning på 6,5 procent. Bemærk, at udtrykket 'samlet lønstigning' dækker over både løn og pension, når alt om to år er slået helt igennem.

Derudover har hver fagforening forhandlet for egne faggrupper. For langt de flestes vedkommende har det resulteret i yderligere forhøjelser af løn og pension på 1,5 til 2 procent. Dermed har alle altså udsigt til samlede lønstigninger på over 8 procent over de næste 2 år.

Men så er der regeringens lønlofte og de 6,8 milliarder kroner, der på forhånd var reserveret til ekstraordinære lønforhøjelser til medarbejdere inden for 4 særlige faggrupper. De skulle blandt andet honoreres for at arbejde på skæve tidspunkter, men efter pres fra ikke mindst FOA får flere medarbejdere, der – ligesom sosu-personale og pædagogisk personale – arbejder om natten, i weekenden og på helligdage – også del i de penge. ★

FOTO: JACOB NIELSEN

FOTO: PRIVAT

”VI ER IKKE HELT I MÅL ENDNU”

Pædagogmedhjælper Ida Wærnskjold Bendsen arbejder 35 timer om ugen og har typisk modtaget 22.656 kroner før skat. I 2026 vil hun tjene 25.851 kroner om måneden. Hendes pension vil stige fra 3.108 til 3.195.

”Umiddelbart er det da dejligt, for når vores løn stiger, er det jo en form for økonomisk anerkendelse. Det er især fedt, fordi vi normalt ikke har så meget at forhandle løn med som ufaglærte. Men selvom jeg synes, det er et skridt i den rigtige retning, er vi ikke helt i mål endnu,” siger Ida Wærnskjold Bendsen og fortsætter:

”Det pædagogiske døgnområde bliver honoreret meget flot denne gang, og det er dejligt for dem. Men jeg tænker, at der er en måde, hvor man kan gøre få glade og samtidig spare nogle penge, for der er jo ikke særligt mange i almindelige dagtilbud, der har særligt skæve tider eller weekendarbejde. Der er meget mangel på pædagoger og medhjælpere i det kommunale, så jeg synes, man skal give os nogle mere gunstige forhold – så flere vil søge den vej,” siger hun. ★

Kan man dyste i pædagogik?

Sosu-faget plejer at stjæle rampelyset ved DM i Skills. Men ved dette års mesterskab 18.-20. april blev et konkurrenceformat for den pædagogiske assistentuddannelse også testet.

AF ALLAN WAHLERS OG LAURITS ERIKSEN | FOTO: RASMUS HARGAARD BREUM

Børnene Pelle, Silja, Lilly, Magne og Rud er pludselig over det hele. Før sad de alle fem stille og roligt på bænke ved et bord og malede hvide papkugler i alle mulige farver.

Nu er den ene af dem henne ved en samling grene, mens en anden har søgt tilbage mod de liggeunderlag, hvor de sad for en halv time siden. Og de børn, der sidder tilbage ved bordet, maler på alt andet end papkugler.

Der er nok at se til for de to pædagogiske assistentelever Ida Carlfield Carlsen og Sarah Benedicte Deela fra SOSU Nykøbing Falster, der i dag konkurrerer i noget så specielt som daginstitutionspædagogik.

Uddannelsen til pædagogisk assistent (PAU) vil nemlig også lege med, når erhvervsuddannelserne dystes til det årlige DM i Skills. Deres bud på en konkurrence blev derfor testet foran et publikum til netop DM i Roskilde.

”Jeg er sikker på, at publikum kan se, at man som pædagogisk assistent

ikke bare skal lege med børn dagen lang. Uddannelsen kræver en stor faglighed, som deltagerne får lov til at bevise her,” siger formanden for FOAs pædagogiske sektor Kim Henriksen.

Børn som skuespillere

Hvordan laver man så en konkurrence i at være pædagogisk assistent?

Jo, man har indhentet inspiration fra sosu-konkurrencen, som i mange år har været en del af DM i Skills. Sosu-dysten er i høj grad båret af skuespillere, der agerer borgere, som deltagerne skal forholde sig til.

Det samme vil man gøre med den pædagogiske konkurrence. Forskellen er bare, at ’skuespillerne’ indimellem vil være børn.

Det er her, Pelle, Silja, Lilly, Magne og Rud kommer ind i billedet.

I opgaven skal de forestille at være Gul stue fra Børnehaven Solsikken, som er på tur med de to pædagogiske assistenter.

Deltagerne ved på forhånd, at der vil være fem børn. De ved også, at de vil blive bedømt på, om de ’selvstændigt og i samarbejde’ kan gennemføre og evaluere pædagogiske forløb.

Men de ved ikke, at de som ekstra opgave i løbet af de 30 minutter, de har med børnene, også skal understøtte børnenes sproglige udvikling med deres pædagogik – den oplysning får de først, lige inden konkurrencen begynder.

”Det var meget intenst”

Blandt rekvisitterne, som deltagerne kan bruge, er – blandt meget andet – spande, vandkander, tæpper, piberensere og et terrarie med kriblekraledyr.

”Det var en fed oplevelse. Børn er helt uforudsigelige, så det er svært at lave en ramme på forhånd,” sagde Ida Carlfield Carlsen bagefter.

”Det var meget intenst, fordi vi ikke kendte børnene på forhånd, så det handlede om at skabe tryghed for dem

Tv. De to pædagogiske assistent-elever Ida Carlfeld Carlsen og Sarah Benedicte Deela fra SOSU Nykøbing Falster prøver kræfter med konkurrencen i daginstitutionspædagogik. De fem børnehavebørn giver de to elever nok at se til i konkurrencen.

Th. Formanden for FOAs pædagogiske sektor Kim Henriksen er den ene af to dommere i konkurrencen.

” Pædagogisk assistent er oplagt som konkurrencefag til DM i Skills.

KIM HENRIKSEN
PÆDAGOGISK SEKTORFORMAND I FOA

og hurtigt skabe en god relation. Man lærer rigtig meget om sig selv, men – det er også lidt angstprovokerende.”

Hendes makker, Sarah Benedicte Deela, havde også en god oplevelse:

”Det er lidt underligt at blive bedømt på noget, jeg synes, jeg er god til. Men jeg vil helt klart anbefale andre at prøve det, hvis det bliver et Skills-fag. Det er fedt at få den oplevelse med på vejen,” sagde hun.

'Oplagt konkurrencefag'

Deres underviser Pia Lykkebjerg Larsen håber også, at de pædagogiske assistenter kan blive et fag til fremtidens Skills-konkurrencer. Hun er glad for at få have fået en erfaring, der kan videreudvikles på, og hun synes, det gik godt med de medvirkende børn.

”Det giver så meget mere at have rigtige børn med i opgaverne, fordi de er spontane og ligetil – i forhold til de simulationer, vi normalt har i undervisningen. Så jeg er rigtig glad for, at

der har været nogle institutioner, som har bakket op om at prøve det her af.”

Pædagogisk sektorformand i FOA, Kim Henriksen, var en af dommerne under testen til DM i Skills. Han var meget begejstret for, hvordan konkurrencen forløb:

”At det går så godt til den her konkurrence, bekræfter bare, hvad jeg har sagt i mange år: Pædagogisk assistent er oplagt som konkurrencefag til DM i Skills, og jeg er sikker på, at vi snart ser det på den store scene.”

Hvad var dine forventninger til børnene som 'skuespillere' i opgaven?

”Børn er forskellige, så det er udfordrende, når deltagerne ikke kender dem på forhånd. Som dommer ser vi dog slet ikke på, hvordan børnene agerer. Vi kigger kun på, hvordan deltagerne kommunikerer med dem. Det er en stor udfordring at fastholde fremmede børn i den leg, de har faciliteret, fordi børnene måske har helt andre planer.” ★

ALWA@FOA.DK

DET FINE PUSLESPIL FÅR DET HELE TIL AT HÆNGE SAMMEN

STRIIBEN | Indimellem støder jeg på meningsudvekslinger mellem faggrupper på de sociale medier, som bekymrer mig. Tonen bliver hård, og ofte er der slet ikke dialog. Der lyttes ikke.

Det undrer mig, fordi vi jo netop arbejder på områder, hvor hver eneste brik har sin berettigelse. Det er det store fine puslespil af forskellige kompetencer, der gør, at vi lykkes med opgaven. Det er udviklingen af kompetencer, fleksibilitet i opgaveløsningen og samarbejdet mellem faggrupper, der giver kvalitet.

Vi mangler ikke arbejde. Vi mangler i stigende omfang personale, og der er ikke mange sektorer, som svømmer i overskud. Derfor er det rigtig godt, at vi er kommet i gang med 'Rette kompetencer til rette opgaver' og samspillet mellem faggrupper på nye måder. Det giver mening, det giver kvalitet, og det giver udvikling. Det forbedrer dialogen, og det forbedrer arbejdsmiljøet.

Det er vigtigt at tænke på det store puslespil, hvor alle brikker skal i brug for at skabe en helhed. Der er huller i rammen, som skal lukkes. Der er både nye beslutninger, som skal tages, og vi skal have modet til at implementere dem, før vi lykkes. En ny sundhedsstruktur skal på plads i løbet af året, og vi venter spændt på den rammebeslutning fra Christiansborg, der skal sætte det hele i gang.

Lige nu er min opfordring, at vi skal passe på alle faggrupper. At vi skal se hinanden og række ud til andre fagligheder end den, vi selv er en del af. Et puslespil består af mange brikker, der skal hænge sammen for at skabe en helhed. ★

MONA STRIIB
FORMAND

”

ALLE BRIKKER SKAL
I BRUG FOR AT SKABE
EN HELHED.

X

@STRIIBMONA

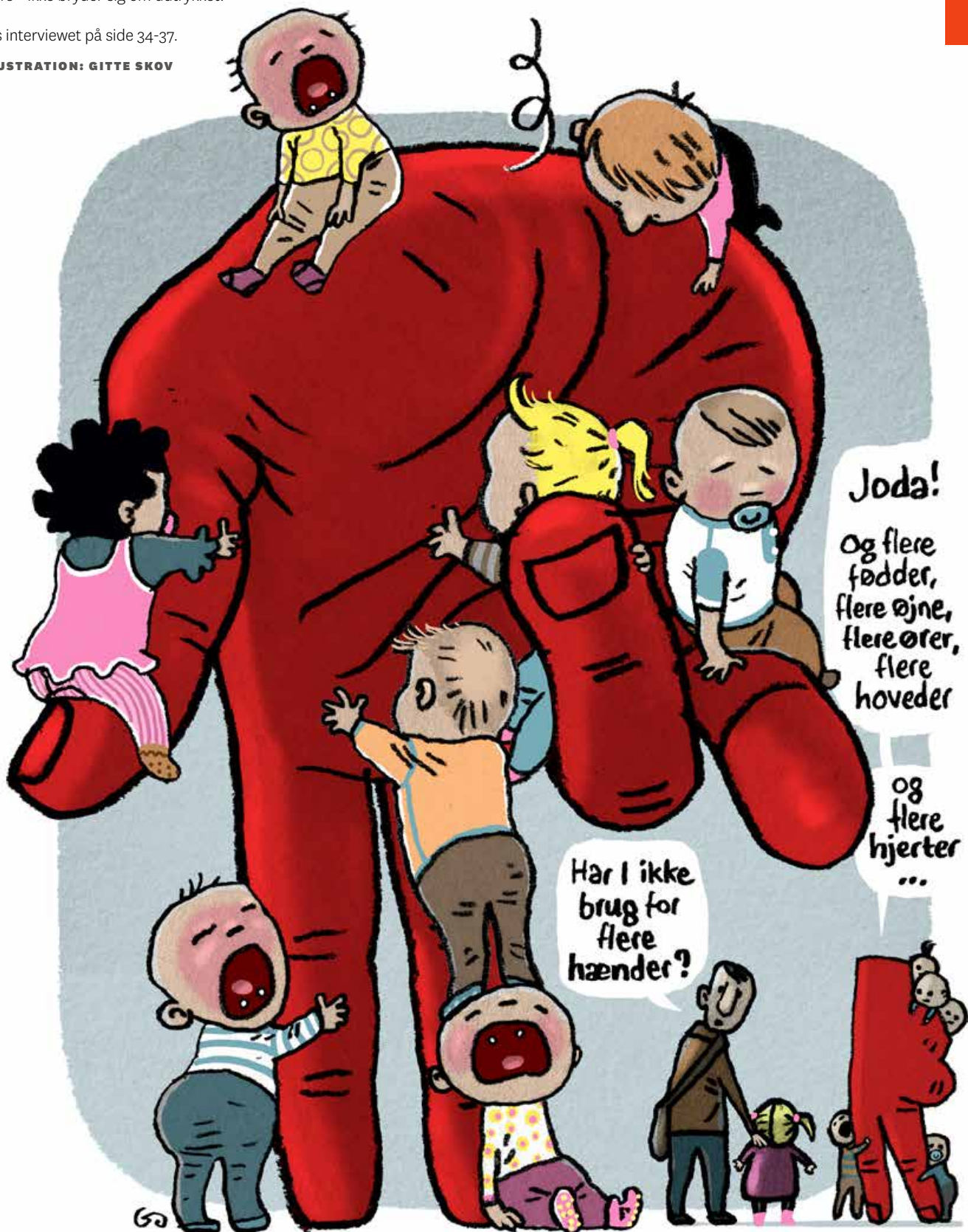
BRANDVARME HÆNDER

Forfatteren Stine Askov har valgt at kalde sin nye skønlitterære bog for 'Varme hænder'. Titlen er ironisk, da hun – som så mange andre – ikke bryder sig om udtrykket.

Læs interviewet på side 34-37.

ILLUSTRATION: GITTE SKOV

GROFT
SAGT

**NY
PODCAST**

MØD PANELET

**Rasmus
Fog-Nielsen**
Pædagog
Fritidscenter
Bispebjerg Syd

Annika Bæk Vind
Leder
Børnehuset
Grønttorvet

Kære læser

Det her har jeg glædet mig til at fortælle dig om: Sammen med vores panel af sjove og dygtige mennesker har jeg nemlig lavet en helt ny podcast, som handler om alle de ting i (arbejds)livet, der giver smil på læben, ondt i maven og bobler i hovedet.

'**Dilemmaklubben med Malin**', hedder den, og her dykker vi ned i spørgsmål, der kommer direkte fra dig og dine kolleger.

For hvad ville du sige til, at din tillidsrepræsentant havde sin mor boende på arbejdspladsen – og at tillidsrepræsentanten oven i købet snart skal være leder? Jeg kan afsløre, at det ikke falder i god jord hos panelet. Av.

Du kan også høre Dilemmaklubbens råd, når en doven seniorkollega beder eleven om at lave kaffe og endda skælder ham ud, fordi han ikke kan være to steder på samme tid.

Hos os i Dilemmaklubben er mottoet: Intet er for almindeligt. Og intet er for sært. Nogle gange går vi tæt på privatlivet, andre gange er det almindelige hverdagsproblematikker på arbejdet, der fylder. Jeg lover, at det bliver både sjovt, alvorligt, kærligt og nogle gange direkte forargende. Men det bliver aldrig kedeligt.

Og hvis du tænker, hvad en podcast egentlig er, så er det en almindelig lydoptagelse, du kan høre på din cykel på vej hjem fra arbejde, mens du skræller kartofler, eller når din partner bare bliver for meget. 😊

Jeg glæder mig til, at du lytter med. Det kan du gøre allerede nu, der hvor du plejer at lytte podcast – eller her: **Fagbladetfoa.dk/podcast**

Kh Malin, journalist på Fagbladet FOA, og alle paneldeltagerne i Dilemmaklubben

Scan og lyt

Kære Dilemmaklub

Skal jeg lyve mig syg, når mit barn har feber for femte gang denne måned, og min chef har bedt mig om at finde en løsning?

Kh Mette

Kære Dilemmaklub

Min kollega har misbrugsproblemer. Kan jeg nøjes med at tage problemet op med hende og forsøge at hjælpe hende med at finde et behandlingssted, eller er jeg forpligtet til at gå til ledelsen? Jeg vil nødigt være med til at få hende fyret. Håber, I kan hjælpe,

vh Jan

Husk

Send dine egne dilemmaer til Dilemmaklubben på **dilemma@foa.dk**

Monia Brøgger-Stoltz
Ftr og social- og sundhedsassistent
Rudersdal

Niclas Vingum Tindbæk
Læser SOSU
EUX på SOSU H

Signe Gundlach Nielsen
Social- og sundhedsassistent
Plejehjemmet Bakkely

Rikke Riis Jensen
Social- og sundhedsassistent
Psykiatrisk afdeling, Odense

**... OG
MANGE
FLERE**

SNAPSHOT SUPERHELTELEG

Skal vi slås?

'Alle drenge elsker at slås', og 'piger er ikke lige så stærke som drenge'. Sådan var det begyndt at lyde i børnegruppen i daginstitutionen Vesterbro Børnegård. Samtidig lagde pædagog Jack Perin Brownell mærke til, at børnene legede meget kønsopdelt. Så han besluttede sig for at lave et legemanuskript, hvor børnene skulle skabe deres helt egen superhelt; først som tegning, siden med kostumer og rekvisitter. Og så skulle de lære at slås – på den gode måde.

AF NANA TOFT | FOTO: RASMUS HARGAARD BREUM

Superkræfter. Superhelte kan have kapper eller kjoler. De kan tilhøre jord, ild, luft eller vand. De kan være piger. De kan være drenge. Måske kan de flyve, skyde med isbolde eller gøre sig selv usynlige. "Pointen er, at børnene erfarer, at superkræfter kommer i mange forskellige former, og at de skal finde deres egen," siger Jack Perin Brownell, der er pædagog i Vesterbro Børnegård i København.

Tordenbrag. Vi startede med at tegne hver vores superhelt i sidste uge. I dag tegner vi dem færdige, forklarer Jack, der har sat farveblyanterne frem. "Asger, du er Tordenbrag. Hvor er den sej. Hvad er det for en kugle, du tegner?" "Det er en bombe," siger Asger.

LEGEMANUSKRIFT

Et legemanuskript er en skabelon, der kan bruges i den pædagogiske planlægning, og som beskriver rammerne for en bestemt leg: Værkstedslæg, cirkusleg og superhelteleg for eksempel.

Personalet noterer en række elementer i legen; for eksempel rollerne, remedier og nøglereplikker. Det er ikke et manuskript til en teaterforestilling, men et fælles afsæt, der kan gå i forskellige retninger, afhængigt af børnenes forudsætninger og input.

KILDE: EVA.DK

Kamp. "Prøv at få Liv om på maven, Alice. Uha, du er stærk. Det kan være, du kan kæmpe med din mor derhjemme. Hende, tror jeg også, er ret stærk," hepper Jack og gentager en af de grundlæggende regler om ikke at slå: "Hvis en ven siger stop, betyder det stop."

Forvandling. "Du er godt klar over, at når du får den her maske på, så bliver du forvandlet til superhelt, Asger, ik?" Tegningerne er færdige. Næste led er: Kæmp som din superhelt. En mod én. Resten af børneflokkene hepper. "Legemanuskripter er geniale, for der er tydelige rammer for en leg, hvor alle har en rolle. Det giver også plads til de mere stille børn," siger Jack, der sammen med sin kollega pædagogisk assistent Hassan Abdi Awale hjælper med kostumerne.

Nye sider. "Husk at sige tak for kampen," råber Jack, da alle børn har været oppe at slås. "I næste uge gør vi endnu mere ud af kostumer og våben." Han kan allerede mærke, at legemanuskriptet har virket efter hensigten: "Børnene har vist nye sider af sig selv: Emil har tegnet et superhelteunivers med hjerter, Asger har markeret, at han ikke kan lide at slås for hårdt, og alle har set, hvor stærk Alice er."

GODE TAKTER, MEN OGSÅ UDFORDRINGER

KORT
OG
GODT

FAGLIGT TALT | I maj blev der indgået en politisk rammeaftale for handicapområdet, der sætter kursen for udviklingen af området. Rammeaftalen indeholder 25 initiativer, men det konkrete indhold i dem skal i de kommende år uddybes og forhandles af partierne bag aftalen. Det arbejde ser FOA frem til at spille en aktiv rolle i, når socialministerens samarbejdsforum 'Sammen om Handicap' mødes.

FOA ser mange gode takter i rammeaftalen, men også udfordringer. På plussiden er bl.a., at flerfaglighed og tværfagligt samarbejde på området er skrevet tydeligt frem. At pædagogiske assistenter er direkte nævnt i aftalen som en uddannelse, der kvalificerer til pædagogisk arbejde på handicapområdet. Og udsigten til en specialeplan, der skal være med til at sikre, at borgerne får den rette indsats, og medarbejderne får bedre mulighed for at give den rette hjælp og støtte – og dermed bedre arbejdsvilkår.

En af udfordringerne i aftalen er det store fokus på økonomi og udgiftsstyring. FOA anerkender behovet for en styrbar økonomi, men det må aldrig betyde, at vi går på kompromis med borgernes grundlæggende rettigheder, eller at tilbud til borgere med handicap ikke løbende forbedres. For FOA er en af nøglerne til en styrbar økonomi at give borgerne på handicapområdet den rette faglige indsats fra et fast tilknyttet personale – i det rette tilbud og i rette tid. ★

”

DET MÅ ALDRIG BETYDE,
AT VI GÅR PÅ KOMPROMIS
MED BORGERNES GRUND-
LÆGGENDE RETTIGHEDER.

X

@FOAHENRIKSEN

17,3

milliarder kroner lød PenSams afkast på i 2023 før skat. Sammenlignet med andre pensionselskaber i branchen var det et af de bedste afkast, og det betød, at de fleste medlemmer har oplevet stigende pensionsudbetalinger.

KILDE: PENSAM.DK

RAPPORT: SELVSTYRENDE TEAMS GØR UNDERVÆRKER

Det er lettere at gøre en positiv forskel for borgerne, og medarbejderne er oftere stolte af det arbejde, de udfører, og fællesskabet med kollegerne er blevet større.

Det er nogle af de resultater, der er kommet frem i en ny undersøgelse om faste, tværfaglige og selvstyrende teams i ældreplejen, som Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, VIVE, har lavet på baggrund af 25 kommuners forsøg med faste teams i ældreplejen.

66 procent af medarbejderne oplever, at det er lettere at tilpasse hjælpen til borgerens behov og ønsker, og 63 procent svarer, at de oftere kan være stolte af det arbejde, de udfører.

KIM HENRIKSEN
SEKJØRFORMAND

FOTO: COLOURBOX

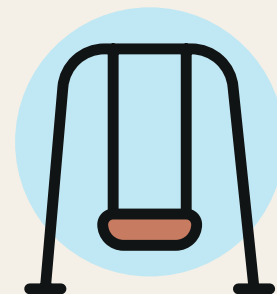
Flere børn har fået det svært

Ledere af daginstitutioner i hele landet oplever, at andelen af børn, der enten er i fare for at stå udenfor fællesskabet eller mistrives, er stigende.

Hele 85 procent i undersøgelsen fra Danmarks Evalueringsinstitut, EVA, oplever flere

børn med komplekse udfordringer sammenlignet med for fem år siden. 71 procent oplever flere børn i deres daginstitution med tegn på mistrivsel.

KILDE: EVA.DK

MANGEL ER ET STORBYFÆNOMEN

64 procent af bykommunerne har svært ved at rekruttere pædagoger til deres dagtilbud. Det viser en undersøgelse, som Danmarks Evalueringsinstitut, EVA, har udarbejdet for Velfærds- og Forskningsfonden for pædagoger. På landet er det kun 13 procent af dagtilbudscheferne, der oplever problemer med at rekruttere.

Der er også forskel på regionalt plan – i Region Nordjylland har ingen af cheferne udfordringer med at rekruttere, mens det i Region Hovedstaden gælder halvdelen.

KILDE: EVA.DK

KUN I E-BOKS FRA JULI

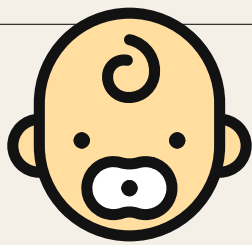
Fra juli sender FOA og FOAs A-kasse indbetalingskort for indbetaling af kontingent ud via e-Boks i stedet for et fysisk brev. Det sendes til alle FOA-medlemmer, der ikke har tilmeldt sig Betalingsservice. Medlemmer, der er fritaget for digital post, Mit-ID og e-Boks, vil stadig få tilsendt et fysisk indbetalingskort med posten.

MINDFULNESS GIVER BEDRE ARBEJDSMILJØ

Mindre stress og færre konflikter. Det var nogle af fordelene ved at arbejde målrettet med mindfulness og pædagogfaglige metoder som Atlass på Center for Specialpædagogiske Børnetilbud (CBS) i Aarhus.

CBS har 220 medarbejdere, som tager sig af børn og unge med autisme, ADHD og andre handicap.

KILDE: VIDEN PÅ TVÆRS

VED DU ...

... hvor lang barsel du har? Hvor længe du har fuld løn? Og hvad med din partner?

Det er ikke altid helt nemt at finde ud af. Men med FOAs nye barselsberegner bliver det stillet op, så man forstår det. Her får du din egen unikke barselsplan, som tager højde for både din og din partners rettigheder til løn under orlov, hvordan I deler orloven og hvilke frister, I skal overholde ... og meget mere.

Find den her

Jeg kunne ikke få en bedre kollega end Anders. Han har nogle andre kompetencer end mig, men vores værdier og livssyn er grundlæggende ens.

MARIA STEENSDOTTIR RASMUSSEN

DAGPLEJER

Maria har netop åbnet dagplejen Kastaniely sammen med sin kæreste Anders Lava Hildebrandt. Parret bor sammen i Christiansfeld.

KILDE: JYDSKE VESTKYSTEN

”Vi kommer ikke udenom mere uddannelse”

Uddannelseskrav og specialeplanlægning i rammeaftale er med til at forhindre magtanvendelser på det specialiserede socialområde. Det mener Flemming Andersen med 14 års erfaring fra bosteder.

AF MALIN SCHMIDT | FOTO: JACOB NIELSEN

RAMMEAFTALE

Regeringen har sammen med Liberal Alliance, Konservative og Radikale Venstre med input fra Sammen om handicap, hvor FOA er med, aftalt en rammeaftale for det specialiserede socialområde.

I alt er der 25 punkter. De første 18 initiativer i aftalen skal implementeres på kort sigt i 2024 og 2025 og kræver ændring af lovgivningen. Resten er tiltag, der kommer til at tage flere år at indføre. Det er stadig uklart, hvordan flere af punkterne skal udmøntes.

& Læs meget mere her

Uddannelse er afgørende, hvis man vil vende udadreagerende adfærd til samarbejde med borgeren.

”Ja, i sidste ende er det det, der gør, at man kan undgå magtanvendelser,” mener Flemming Andersen, der har 14 års erfaring fra flere af landets bosteder, hvor voldsomme episoder hurtigt kan opstå.

I den tid har han brugt magtanvendelse fire gange – for eksempel da en ung beboer var ved at sætte ild til bygningen – for der er næsten altid andet at gøre, mener han.

Derfor håber han også, at der vil blive arbejdet hurtigt, når det gælder uddannelseskrav på sikrede bosteder og den specialplanlægning, der skal sikre rette tilbud til rette borger i den rammeaftale på handicapområdet, som regeringen præsenterede først i maj.

”Hvis du ikke har en sikkerhed og kan udstråle den, når en borger har glemt at tage sin medicin eller er frustreret, kan det meget hurtigt eskalere. Derfor skal vi simpelthen vide, hvad vi gør hvornår,” mener Flemming Andersen og understreger, at hvis du er i ro, så får du borgeren i ro.

Det kræver viden. For eksempel fik man ikke borgerkontakt, før man havde været på konfliktforebyggende kursus

i Nænsom Nødværge, da han arbejdede på Hammel Neurocenter. Og det kunne flere kommuner og regioner lære af, mener han.

”Hvis adrenalinen pumper, så ender borgeren nemt i en ophidset tilstand, og så kører du selv med op. Det bliver en ond spiral. Jeg oplever, at mange personaler slet ikke er uddannet til de situationer,” siger Flemming Andersen, der til gengæld har oplevet, at de kolleger oftere lagde sig med stress.

”Det må være dyrere end at give dem de redskaber, de skal bruge.”

Uddannelse skal bredere ud

På det specialiserede socialområde er 42 procent af omsorgs- og pædagogmedhjælpere og pædagogiske assistenter timelønnede, viste en rapport fra VIVE sidste år. Samme rapport viste, at der var flere ufaglærte omsorgs- og pædagogmedhjælpere blandt de timelønnede end blandt de månedslønnede.

Og uddannelsesniveaue skal højnes, mener også formand for Pædagogisk Sektor i FOA, Kim Henriksen.

”Det er noget af det, der skal til, hvis vi vil løfte kvaliteten på bostederne.”

Det er dog problematisk, mener han, at rammeaftalen er delt ind i mål, man vil nå i 2024 og 2025, for eksempel

Flemming Andersen har 14 års erfaring fra arbejde på bosteder. Kun fire gange er han blevet nødt til at anvende magt, fortæller han.

uddannelseskravet for sikrede institutioner. Og initiativer, der skal nå inden for en ikke nærmere beskrevet årrække.

"Uddannelseskravet gælder landets otte sikrede institutioner, men har ikke været prioriteret højt nok på det brede område. Derfor presser vi på for uddannelse og kompetenceudvikling bredt, altså på langt størsteparten af bostederne."

Her kommer man ikke udenom at skulle afsætte penge, mener Kim Henriksen.

"Jo bedre medlemmer er klædt på, jo bedre er de rustet i forhold til de situationer, der kan opstå og udvikle sig til voldsomme situationer og magtanvendelser. Det er heldigvis kendt blandt vores medlemmer, at man kan nå langt med pædagogiske

metoder, men nogle steder har man brug for mere viden," siger han.

Se bagom frustrationerne

At alt ikke er, som det burde, er noget Flemming Andersen har oplevet. F.eks. alarmsystemer, der ikke virkede, og medarbejdere, der derfor blev mere utrygge og hurtigere selv faredede op.

"Det er klart, at når man ikke føler sig sikker, så bliver man også hurtigere bange. For hvad nu hvis der pludselig dukker en kniv op," siger Flemming Andersen, der mener, at man som medarbejder – og på bostederne – bliver nødt til at se sig selv i øjnene. For det er langt fra alle magtanvendelser, der er nødvendige.

"I min verden giver det mening, at vi kan bruge magtanvendelser, hvis det er nødvendigt. Men hvis det ender

der, skal vi evaluere. Hvorfor skete det, kunne jeg have ageret anderledes," siger Flemming Andersen, der er uddannet social- og sundhedsassistent.

Mange gange handler det om at forstå, hvorfor borgeren er frustreret. Eksempelvis var der en ung mand, der kunne blive så voldsom om natten, at nattevagterne foreslog, at døren blev låst om natten.

"Jeg tog en stol fra fællesrummet og satte mig ved døren, så han stadig kunne se, at jeg var der. Han stoppede simpelthen med at stå op. Det viste sig, at det handlede om utryghed."

Ofte handler det om at sætte sig i borgernes sted, mener han.

"Når jeg går på arbejde, tænker jeg hver eneste dag: Hvis de ikke kan stole på personalet, og på, at vi vil dem, hvem har de så?" ★

Videnskaben finder vej til dagplejen

I dagplejen Skovbo i Aarhus har man inviteret forskere med reagensglas og røg for at fejre dagplejens dag. Men hvad får børn på 0 til 3 år ud af videnskabelige forsøg?

TEKST OG FOTO: TOBIAS STIDSEN

DAGPLEJENS DAG

- Dagplejens dag er en årlig begivenhed den 2. onsdag i maj.
- På dagen afholder dagplejere i Danmark udflugter og arrangementer med børnene.
- Formålet med dagplejernes dag er at synliggøre dagplejen og det store stykke arbejde dagplejerne udfører i det daglige.

Hverken børnene eller dagplejeren Evy Beth Birk havde forventet det. Men til dagplejens dag 8. maj, stod Evys højre arm i flammer.

Heldigvis skulle der ikke ringes 112 eller ydes krisehjælp, for dagen stod i naturvidenskabens tegn, og derfor blev Evy Beth Birks arm sat i flammer af Jonas Eliassen Svane, en af børnenes fædre, som er nanoscience-studerende på Aarhus Universitet.

Han udgjorde nemlig den ene halvdel af det show, som forældrerådet i Dagplejen Skovbo i Aarhus havde taget initiativ til.

”De har snakket meget i dagplejen om at få videnskaben ind i det daglige program. Så vi vil gerne være med til at give en idé om, hvordan man kan gøre det,” fortæller han.

Skal ikke være små professorer

For Evy Beth Birk er naturvidenskab i 0 til 3-årsalderen ikke noget fremmed.

Det handler, ifølge dagplejeren, ikke om, at børnene skal lave kemiexperiment eller være små professorer, men snarere at gribe de små ting, der opstår i hverdagen.

”Vi laver både forsøg og længere indsatser i perioder, men vi gør det også i hverdagen. Vi inddrager det, så snart vi ser eller oplever noget, og så sørger vi for at udvikle det sammen med børnene. Når det er vinter, kan man eksempelvis tage sne med ind og se det smelte eller omvendt tage vand med ud, når det er frostvejr.”

Selvsikre børn

Showkemikerne fik både rødkålvand til at skifte farve og viste, hvordan solbærsaft, appelsinjuice og sødmælk kan ligge adskilt i lag i et glas.

Hen mod slutningen iførte de sig hvide kitler og sikkerhedsbriller. De vil le nemlig vise, hvordan lightergas kan fanges i sæbebobler.

99

Der skal være nogle, der viser, at det ikke er farligt, så børnene også tør noget.

EVY BETH BIRK
DAGPLEJER

Deltog i Dagplejens dag 8. maj.

Efter en flammende highfive bliver dagplejerne budt op til at prøve det samme, og her er Evy Beth Birk hurtig til at komme på scenen, få armen smurt ind i gasholdigt sæbevand og dernæst få den futtet af.

”Der skal være nogle, der viser, at det ikke er farligt, så børnene også tør noget. Jeg tror, videnskaben er vigtig, fordi det er udviklende for barnet. Det gør, at de eksperimenterer mere og bliver mere selvsikre på tingene,” siger hun.

I den her sammenhæng kan eksperimenterne findes mange steder i hverdagen som for eksempel ved at kigge på, hvordan lys kan reflektere sig i en legoklods og blive farvet.

Vigtigheden af hverdagsviden er Jonas Eliassen Svane med på.

”Jeg synes, det er vigtigt, at man kender til hverdagen, og hvordan tingene fungerer, og det gør man ved at have en lille forståelse for, at ting eksempelvis kan skifte farve.” ★

Højesteret giver FOA medhold efter Anettes død

Otte år efter Anette Petersen ødelagde sin ryg på jobbet som social- og sundhedsassistent, har Højesteret afsluttet hendes sag.

AF MORTEN BRUUN | FOTO: PRIVAT

For otte år siden ødelagde Anette Petersen sin ryg på jobbet som social- og sundhedsassistent. Den kroniske rygskaide sendte hende i fleksjob, men hun fik afslag på erstatning for arbejdsskaden.

Nu har Højesteret givet FOA medhold i sagen. Der sker halvandet år efter Anette Petersens død.

"Hun sagde til os, at vi skulle køre sagen til ende. Det løfte holdt vi, og nu fejrer vi afgørelsen med at besøge hendes gravsted med en flaske champagne," siger datteren Stine Petersen.

Dommen kan få økonomisk betydning for lønmodtagere, der ligesom Anette Petersen er endt i fleksjob på grund af en arbejdsulykke, men har fået afslag på erstatning. Det mener fagpolitisk ordfører i FOA, Maria Klingsholm:

"Jeg er stolt over, at vi i FOA har vundet denne sag i Højesteret. Det er kæmpestort. Ikke kun for FOAs medlemmer, men for alle skadelidte, der er tilkendt et fleksjob."

Dobbelt medhold

Ankestyrelsen indbragte sagen for Højesteret, efter at både byretten og landsretten havde givet FOA medhold i fortolkningen af en paragraf i arbejdsskadesikringsloven.

Den paragraf har – siden en lovændring i 2013 – beskrevet, at der skal være tale om et erhvervsevnetab på mindst 15 procent, før en borger, der visiteres til fleksjob, kan få erstatning.

Den udlægning har både Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og siden

Ankestyrelsen holdt fast i, mens FOA har fastholdt, at sagen skal afgøres med henvisning til de forarbejder, der blev formuleret, da loven oprindeligt blev vedtaget i 1978.

"De forarbejder fortæller nemlig, at hvis en skade har ført til et klart og varigt tab, så skal man have 15 procent i erstatning for sit tab af erhvervsevne, også selvom tabet er mindre end 15 procent," siger Anders Bang Mønster Hansen. Han har som advokat i FOA ført sagen hele vejen.

Den udlægning støttede Højesteret kort efter påske.

Også ved mindre end 15 procent

Dommen kan få betydning for mange andre, der er havnet i fleksjob og har fået afslag på erstatning for tab af erhvervsevne med henvisning til, at tabet

er beregnet til mindre end 15 procent. I de tilfælde er det muligt, at man faktisk har ret til erstatning.

I den konkrete sag blev Anette Petersens erhvervsevnetab beregnet til 10,3 procent, da hun blev visiteret til fleksjob. Med Højesterets dom fastsættes det nu til 15 procent. Det udløser en erstatning på 122.000 kroner, som ifølge Fagbladet FOA dækker hendes løntab i de godt tre år, hun var i fleksjob.

Hovedpersonen får ikke selv gavn af pengene. I september 2022 døde hun af kræft – godt en måned efter at hun stærkt smerteplaget havde vidnet i byretten. Derfor tilfalder erstatningen hendes to børn, Stine og Jakob, som ikke er i tvivl om, hvordan deres mor ville have reageret, hvis hun stadig havde været i live:

"Hun ville have været så glad for at have opnået retfærdighed," siger Stine Petersen. ★ MOBR@FOA.DK

Læs hele historien her

Inden sin død opfordrede social- og sundhedsassistent Anette Petersen (i midten) sine børn Jakob og Stine til at kæmpe videre i hendes sag sammen med FOA.

FLERE SAGER OM EKSEM KAN ANERKENDES

En afgørelse fra Ankestyrelsen, der baserer sig på nyere forskning, kan hjælpe flere, som er blevet ramt af håndeksem i forbindelse med deres arbejde. Det mener FOA.

AF ALLAN WAHLERS

Der skal ikke mere end 30 minutters vådt arbejde til om dagen, før der er en øget risiko for at udvikle håndeksem.

Det viser et studie, der blandt andet er udført på Bispebjerg Hospital, og som i januar 2020 blev offentliggjort i tidskriftet Scandinavian Journal of Work, Environment & Health.

Ankestyrelsen anerkendte i foråret 2022 en sag på baggrund af studiet. Sagen handlede om en rengørings-

assistent, der på en ugentlig vagt havde haft våde hænder i 2-2,5 timer i alt – altså omkring 30 minutter om dagen i gennemsnit – og det medførte håndeksem.

På den baggrund mener FOA nu, at medlemmer, der har pådraget sig det, der kaldes 'irritativt kontakteksem' – for eksempel når huden på hænderne er blevet udsat for større belastning, end den kan tåle – bør få deres sag forelagt for Erhvervssygdomsudvalget. Og det vil altså sige, hvis man har fået eksem på grund af mindst 30 minutters vådt arbejde dagligt eller 2-2,5 timers vådt arbejde ugentligt.

FOA mener også, at sager, der tidligere er afvist som arbejdsskader, bør kunne genoptages og i stedet føre til anerkendelse, hvis hænderne har været våde mindst 30 minutter pr. dag i gennemsnit. ★ ALWA@FOA.DK

FOTO: ISTOCK

PAS PÅ DINE HÆNDER

Fagbladet FOA har tidligere bragt en række gode råd til, hvordan du kan forebygge håndeksem. Her er nogle af dem:

- Brug altid beskyttelseshandsker, når du har vådt eller snavset arbejde.
- Brug handsker, når det er nødvendigt, men i så kort tid som muligt.
- Brug bomuldshandsker under beskyttelseshandskerne, hvis du bruger dem mere end 10 minutter.
- Vask hænderne i køligt vand og skyl og tør dem godt efter vask.
- Pas også på dine hænder i fritiden.

Læs mere her

ER DU RAMT AF HÅNDEKSEM?

Hvis du mener, at du har pådraget dig håndeksem som følge af dit arbejde – eller hvis du tidligere har fået afvist din sag, selv om du har pådraget dig håndeksem – så kontakt din lokale FOA-fagforening.

Livredder blev fyret under sygemelding

Katrine fik overtrådt sine grænser i en sådan grad, at hun blev sygemeldt fra sit arbejde og derefter fyret. Så fik hun hjælp af FOA.

AF PERNILLE MAGAARD BØGH | FOTO: RASMUS HARGAARD BREUM

KOMMUNEN: VI VIL LÆRE AF SAGEN

Personalechef i Rødovre Kommune, Marianne Fæster Nielsen, skriver til Fagbladet FOA, at hun ikke kan svare på konkrete spørgsmål om sagen, fordi det er en personalesag omfattet af tavshedspligt.

Men 'vi tager medarbejdernes sikkerhed og arbejdsmiljø særdeles alvorligt. Det gælder også i mødet med borgerne, hvor der kan være tale om høje følelsesmæssige krav, og hvis der skulle være tale om krænkelse'.

'Derfor er der løbende fokus på beredskab og håndtering, ligesom vi er opmærksom på behov for at lære af vores erfaringer, også fra sager som denne. Det gælder både i forhold til samspil med borgerne og til vores medarbejdere'.

Jeg ville ønske, jeg kunne tage dig med i vandet og mærke din bløde hud."

Det er bare et af de eksempler, som en tidligere livredder i Vestbadet i Brøndby nævner, at hun har måttet lægge øre til fra en bruger af svømmehallen.

"Han gjorde alt for at få min opmærksomhed og sagde blandt andet, at jeg så sød ud og havde nogle pæne øjne. Jeg bad ham om at lade mig være i fred, så jeg kunne passe mit job," fortæller Katrine.

Katrine er et fiktivt navn. Fagbladet FOA er bekendt med livredderens rigtige navn, men sagen har haft så store konsekvenser for hovedpersonen, at hun ikke har lyst til at stå frem med navn og ansigt.

Begyndte i marts 2022

Sagen begynder i marts 2022, hvor svømmehalsbrugeren første gang gør sig bemærket, fordi han, ifølge Katrine, var 'overdrevet opsøgende'. En uges tid senere er han tilbage i svømmehallen med ordene:

"Se, hvem der er kommet tilbage. Jeg er kun kommet for at irritere dig."

"Hver gang, jeg gik forbi, fløjtede han og sagde perverse ting, såsom at jeg så bedre og bedre ud for hver gang, han kom," husker Katrine.

Hun fortalte derfor om brugerens grænseoverskridende adfærd til sin leder, og at hun ønskede ham bortvist hurtigst muligt.

"Men min leder sagde, at vi ikke kunne bortvise en gæst, før han havde talt med kommunen. Og det var mærkeligt, fordi det plejede ikke at være sådan," fortæller Katrine.

"Jeg svarede min leder, at jeg havde været livredder siden 2005, og jeg aldrig havde været udsat for lignende. Jeg kan godt se forskel på chikane og nogle, der bare prøver at provokere en livredder."

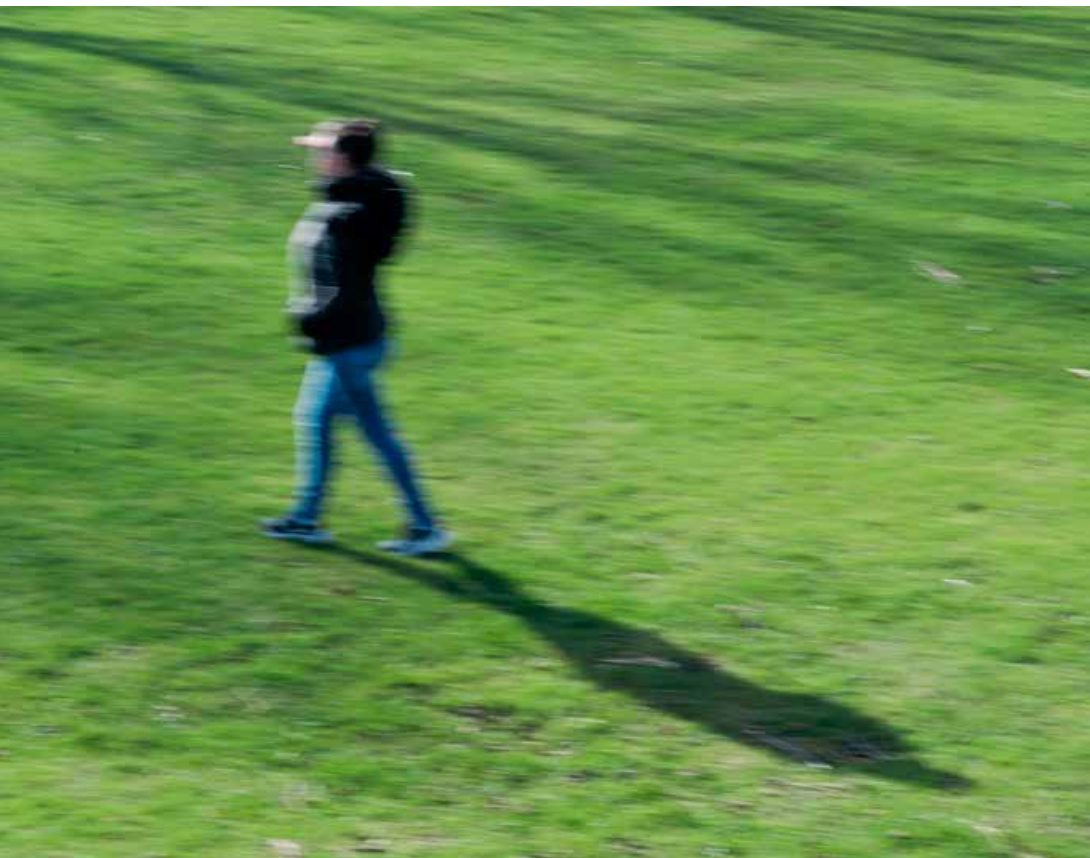
Katrine mærkede, hvordan kroppen begyndte at ryste ved tanken om at møde svømmehalsbrugeren igen.

"Jeg hørte hele tiden hans ord. Jeg blev bange for møde ham."

Ramte en nerve

En dag, da Katrine var ved at åbne en vippe, mærkede hun, hvordan nogle fingre gravede sig ned i hendes skulder. "Bøh," lød det fra svømmehalsbrugeren.

"Jeg følte, at han ramte en nerve, da han tog fat og råbte. Min verden sortnede. Jeg rystede, svedte og græd. Stod med hænderne foran mit ansigt og forsøgte at samle mig og finde ud af, hvad helvede der skete. Da jeg kiggede op, stod han og grinede."

Katrines store drøm er at komme i arbejde igen efter den ubehagelige oplevelse med sit arbejde i Vestbadet på den københavnske vestegn.

Det var dråben. Katrine var ikke i stand til at varetage sit arbejde.

Efter hun og en kollega sendte en mail om episoden til sin leder, besluttede de at bortvise den krænkende svømmehalsbruger. Derefter tog Katrine hjem, og fordi ledelsen ikke kunne fortælle hende, hvordan den ville sikre, at det ikke skete igen, så hun ingen anden udvej end at sygemelde sig.

Tre måneder efter sygemeldingen blev hun fyret.

"Min leder sagde, at de havde været glade for mig, men fordi min læge ikke kunne sige, hvornår jeg blev rask, måtte de opsige mig. Der smadrede han hele min verden," fortæller Katrine og pænger:

"Jeg er jo syg og mistede mit job, fordi min leder ikke håndterede konflikten."

Drømmen lever

Katrine har sammen med FOA kørt en retssag, som har resulteret i et forlig på betaling af seks måneders løn.

"Når en sag handler om chikane og arbejdsmiljø kan det være svært at bevise rent juridisk, om en arbejdsgiver har gjort nok. Vi havde ganske lidt på skrift, hvorfor det var ord mod ord," fortæller Katharina Kristoffersen, advokatfuldmægtig i FOA.

"I denne sag var det vores overbevisning, at Katrine var blevet afskediget i strid med ligebehandlingsloven, da hun stillede krav om et chikanefrit arbejdsmiljø. Et krav, som Rødovre Kommune ikke efterkom, hvilket førte til, at Katrine blev syg og senere opsagt. Vi er derfor glade for, at det er lykkedes at indgå et godt forlig i sagen."

Desværre er der, ifølge Katrine, ikke udsigt til, at hun kan komme i arbejde lige foreløbig:

"Jeg er på nerve- og depressionspiller – piller mod søvnbesvær, angst og rastløse ben. Uden dem fungerer jeg ikke. Jeg kan ikke være alene eller sammen med mange mennesker. Men min drøm er at komme i arbejde igen. Komme videre med mit liv. Både for min og mine børns skyld." ★

REDAKTIONEN@FOA.DK

22%

af lønmodtagere på det danske arbejdsmarked vurderes at have oplevet mindst én hændelse af uønsket seksuel opmærksomhed og chikane inden for de seneste 12 måneder.

KILDE: ARBEJDSSTILSYNET, 2021

Har du brug for hjælp
Kontakt din FOA-fagforening
via foa.dk/afdelinger

| CV |

2020-: Social- og sundhedsassistent,
Bøgebakken Plejecenter

2017-2020: Social- og sundhedsassistentelev, Roskilde

2016-2017: Social- og sundhedshjælper på
fire forskellige plejehjem

1993-2016: Selvstændig

1988-1989: Maskiningeniør på et russisk fragtskib
fra et rederi i Kaliningrad

**SOCIAL- OG SUNDHEDSASSISTENT
ANDREJ SIVERTSEV:**

JEG BURDE VÆRE GÅET DEN VEJ TIDLIGERE

AF SARA RESTED SURI | FOTO: RASMUS BREUM

Jeg kendte ingen i Danmark og havde ingen fornemmelse for, hvad der ventede mig, da jeg forlod mit skib i 1989 og flygtede fra mit gamle hjemland Sovjetunionen. Men jeg var ung, og udsigten til at vende tilbage til livet bag Jerntæppet var værre for mig.

Jeg planlagde ikke at blive her i så mange år, men sådan blev det jo – og jeg har i hvert fald ikke fortrudt. Hvis der var nogen, der havde sagt til mig for 15 år siden, at jeg ville arbejde på et plejehjem i dag, havde jeg ikke troet dem. Men arbejdet har givet mig mere, end jeg nogensinde kunne forestille mig. Det har givet mig et unikt indblik i danskernes ånd, kultur og traditioner.

I begyndelsen da jeg kom hertil, var mit blik på Danmark en smule idealistisk. Her var altid smukt og dejligt og velfungerende, syntes jeg. Men efterhånden som jeg begyndte at lære at forstå sproget og blev en del af samfundet, begyndte jeg at være en smule mere realistisk.

Det er en perfekt måde at komme tæt på mit nye land. Jeg skulle have fået den her uddannelse før, for så kunne jeg tidligere have lært Danmark så godt at kende, som jeg gør nu. Hvis man som udlænding flytter til Danmark og har en høj uddannelse, prioriterer mange ikke denne her type arbejde så højt. Men jeg synes, at det giver rigtig meget. ★

LYT TIL FAGBLADET FOA

DU MÅ IKKE VÆRE MED

De voksne kan nemt misforstå børns måde at beskytte legen på
Det kan virke brutalt, når børn afviser hinanden, og i bedste mening griber de voksne ind. Men virker det?

MÅ DE LEGE DOKTOR?

Onani og numselege i børnehaven kan skabe panik
Hvad er naturligt, og hvad skal man reagere på, når børn udforsker deres kroppe?

VÆKKE ELLER EJ?

Myter og amnestuesnak forstyrrer børns søvn
Der er mange holdninger til, hvordan og hvornår små børn skal sove. Find ud af, hvad der er op og ned.

UNDGÅ AT BRÆNDE UD

Bare tre minutters pause kan gøre en kæmpe forskel
Det kan være svært at finde tid til pauser i et hektisk arbejdsliv. Men de er enormt vigtige.

KAN VI FEJRE UDEN GUF?

Dagtilbud har sagt farvel til, at børnene deler ud til fødselsdage
Hvordan reagerer børn og forældre på, at kage og andre lækkerier er taget ud af fejringen?

FÅR DU NOK SØVN?

Hør, hvorfor solbriller kan hjælpe dig af med søvnproblemer
Du behøver ikke at være bekymret for dit helbred, selvom du arbejder om natten. Bare du får søvn nok.

Husk, at du kan høre mere fra Fagbladet FOA i podcasten 'Færdigt Arbejde'. Find for eksempel disse seks episoder, hvor du normalt lytter til podcast – eller gå ind på [Fagbladetfoa.dk/podcast](https://fagbladetfoa.dk/podcast).

INTERVIEW STINE ASKOV

”MAN KAN

Hvad gør man, når de såkaldt varme hænder får lyst til at ruske et barn eller råbe ad en plejekrævende pensionist? Det forsøger forfatter og tidligere pædagog Stine Askov at svare på med sin nye bog med en bevidst provokerende titel.

AF LAURITS ERIKSEN | FOTO: RASMUS HARGAARD BREUM

Hun forstår godt, hvis man får lidt trækninger ved øjet, når man ser titlen på hendes nye skønlitterære bog.

'Varme hænder', hedder den.

"Det er fuldstændig rædselsfuldt at sige varme hænder," udbryder Stine Askov, da Fagbladet FOA møder den bogaktuelle forfatter i hendes lejlighed i København.

"Når folk siger det, tror man jo, at omsorgsarbejde bare er at skifte bleer, hælde mælk op i en kop, vaske sår og vende folk. Det er jo ikke det svære. Udfordringen er at skabe en nærværende relation, som er fortrolig og værdig for et andet menneske."

Den udfordring kender Stine Askov.

For få år siden lagde hun pædagogfaget til side for at blive forfatter på fuldtid. Og selvom hun ofte længes efter de gyldne stunder fra daginstitutionen,

er der samtidig meget, hun ikke savner: Alle de problematikker, der opstår, når man arbejder med mennesker. Og ikke mindst, at de problematikker aldrig bliver italesat ordentligt.

"Mit mål med 'Varme hænder' er at vise, at omsorgsarbejde er fyldt med svære følelser. Det er faktisk utrolig vanskeligt at holde styr på de følelser, fordi man hver eneste dag skal lægge sine egne behov til side for at drage omsorg for andre," siger Stine Askov.

Lysten til at ruske et barn

'Varme hænder' handler om Camilla, der har sagt sit job op som børnehavepædagog, fordi hun er blevet træt. Træt af at give omsorg til børn med små og store udfordringer, og træt af at bøvle med deres forældre. I stedet søger hun det, der i jobannoncen bliver kaldt 'verdens nemmeste job' – en stilling som handicaphjælper for Mathilde, som i bogen er en kendt forfatter.

Et job, der alligevel viser sig ikke at være helt let.

Selv oplevede Stine Askov ligesom romanens hovedperson Camilla, at hun som pædagog blev påvirket af dagligt at måtte undertrykke sine egne følelser.

"Det er ikke gangbart at være irriteret på gamle mennesker, børn eller

IKKE ALTID
VÆRE DEN BEDSTE”

→ handicappede, selvom de følelser opstår naturligt i sådan et arbejde. Det er tabubelagt, men vi ved ikke, hvordan vi taler om det,” siger Stine Askov.

For hendes vedkommende havde det også konsekvenser. Pludselig kunne hun have oplevelsen af at blive irriteret på forældre, når de spurgte om noget, der egentlig var relevant.

”Har du set Sunes sommerjakke?” Jamen så gå da for helvede selv ud og led efter den skide sommerjakke, kan du ikke se, jeg har travlt, tænkte hun inde i sig selv.

Eller hun kunne pludselig få lyst til at ruske et barn, fordi det råbte og skreg i garderoben – selvom hun aldrig ville gøre det i virkeligheden.

”Og det hjælper jo ikke at råbe ad et barn. Men pludselig bliver man bange, ked af det og frustreret, og så kan man få lyst til at tage det her barn og ruske det, fordi følelsen af irritation, afmagt og frustration bliver så stærk. Men hvor skal man gøre af de her følelser, når vi aldrig snakker om dem?” spørger Stine Askov.

”Jeg tror, jeg til sidst begyndte at læne mig lidt op ad en forrælse. Jeg var nødt til at gøre mig lidt hård, for ikke at lade følelserne komme til udtryk. Det er jeg ikke stolt af. Men jeg tror desværre ikke, at jeg er den eneste.”

Du er i sagens natur utilstrækkelig

Camilla, hovedpersonen i 'Varme hænder', finder ud af, at der bliver stillet store krav til hende i hendes nye arbejde. Hun føler sig utilstrækkelig, fordi hun ikke kan opfylde Mathildes behov. Hun formår aldrig at sætte Mathildes hår på den helt rigtige måde, og den spinat, hun køber, er aldrig god nok. Camilla føler sig efterhånden dårlig til sit arbejde, og det er skamfuldt for hende, fordi hun føler, hun skal være den bedste til alt.

”Men hvis du føler, du altid skal være den bedste, så vil du i sidste ende føle dig utilstrækkelig,” siger Stine Askov og uddyber:

”Man er aldrig færdig med at give omsorg. Børn kan aldrig få omsorg nok, og det samme gælder plejehjemsbeboere, indlagte på hospitaler eller folk med handicap. Som velfærdsansat er du i sagens natur utilstrækkelig. Og det er en forfærdelig følelse, for dit job gælder jo liv eller død for de mennesker, du passer på.”

Stine Askov mærker selv som forfatter, at hun vil være den bedste. Pludseligt kan hun føle et behov for at blive knuselsket af sine læsere og få gode anmeldelser i aviserne. Men særligt mærkede hun behovet, da hun var pædagog. Perfekthedskulturen gennemsyrrer nemlig, ifølge hende, hele velfærdssektoren.

”Når man arbejder i for eksempel en daginstitution, er der jo hele tiden nogen, der bedømmer ens arbejde. Forældre, der undrer sig over, at turdagen ikke blev gennemført, eller hvor man var, da deres barn blev slået i garderoben,” siger hun.

Det er den konstante tvivl om, hvorvidt man er god nok til sit arbejde og de svære følelser, der følger med, Stine Askov ser som den største udfordring i velfærdsfagene lige nu. Ikke fordi hun mener, at omsorgssektoren har nok af de der 'varme hænder', som alle går og taler om. Men fordi hun ikke er sikker på, at løsningen alene er flere kolleger.

”Vi har brug for plads til at kunne indrømme, at vi synes, vores arbejde er svært. Det er svært at indrømme, at vi indimellem ikke har overskud til at give omsorg, fordi vi altid giver så meget af os selv. Særligt fordi vi alle gerne vil være den bedste. Så længe det er sådan, så er det jo nemmere bare at sige: Giv os nogle flere varme hænder.” ★

LAUE@FOA.DK

'VERDENS BEDSTE DAG'

Nogle gange savner forfatteren Stine Askov det, hun kalder 'verdens bedste dag'.

De dage, man var pædagogen, der havde planlagt en udflugt for hele børnehaven.

Køkkenmedarbejderen havde smurt madpakkerne, og børnene gik hånd i hånd gennem skoven, mens de sang om kap med fuglene, der som de første forårstegn var fløjet ind fra syden.

Pludselig skinnede solen og 'HOV – se børn! Der er en snogi'!

”De stunder savner jeg. Jeg vil ikke udelukke, at jeg bliver pædagog igen en dag,” siger Stine Askov.

”Jeg vil ikke udelukke, at jeg bliver pædagog igen en dag. Altså, hvis nogle vil ansætte mig efter det, jeg har sagt her,” siger Stine Askov som en spøg.

GENKENDER DU DE TIDLIGE TEGN PÅ FORRÅELSE?

Fagbladet FOA har for nylig sat massivt fokus på begrebet forråelse. Her er en guide, vi har sat sammen omkring de tegn, man skal være opmærksom på hos sig selv og andre.

- Manglende interesse eller nysgerighed blandt kollegerne om, hvordan borgere og patienter bedst hjælpes.
- Irritation, vrede eller frustration over borgere, patienter, børn eller pårørende.
- Mange konflikter – også om småting.
- Nedsat empati.
- Ingen udfordrer længere hinanden på, hvordan arbejdet udføres.
- Nye kolleger, fx nyansatte eller praktikanter, undrer sig over hårdheden og tonen i sproget.
- Personalegruppen undgår bestemte borgere, patienter eller børn, fordi der er for travlt til at hjælpe dem.
- Der er (måske usagt) enighed blandt kollegerne om, at en ’hård linje’ overfor borgerne, patienterne eller børnene er nødvendig.
- Fjendebillede eller mistro blandt kollegerne, om de borgere, patienter eller børn, vi arbejder med.
- Latterliggørelse og parodier af patienter, borgere, børn, pårørende eller forældre.
- Stigende brug af afvisninger, skældud, straf med videre fra personalet overfor borgerne, patienterne eller børnene.

Læs mere om forråelse
på fagbladetfoa.dk

SKAL DU HOLDE FERIE?

HUSK!

21. juni

kan du udfylde dit dagpenge- eller efterlønskort på foa.dk/find-blanketter. Se oversigt over alle datoer på foa.dk/udbetalingsperioder.

A-kassen har fået nyt telefonnummer

Husk at du kan du ringe til FOAs A-kasse i tidsrummet 8 til 18 på alle hverdage. Vores telefonnummer er **46 97 37 77**.

Nyt job?

Find dit nye job på foa.dk/foajob.

Få ansøgningshjælp

Har du svært ved at skrive ansøgninger, eller har du brug for lidt inspiration, kan du få hjælp til at skrive din jobansøgning ved hjælp af kunstig intelligens via vores hjemmeside. Alt, du skal bruge, er et stillingsopslag og dit CV. Du finder ansøgningshjælperen på denne side: foa.dk/ansøgningshjælper.

Digital post

Har du husket at tjekke din post fra FOA? Det gør du på foa.dk/post. Husk, at du på Mit FOA i øverste højre hjørne på hjemmesiden kan se og evt. ændre, hvordan du får besked, når der er post til dig. Vi anbefaler, at du får besked pr. mail eller sms.

Er du ved at planlægge sommerferien, så husk også at få styr på det med feriedagpengene – og hvem du skal informere om ferien.

AF METTE WIEDERHOLT PEDERSEN

Hvem skal have besked om din ferie?

Hvis du er i arbejde, skal du aftale ferien med din arbejdsgiver. Er du ledig, kan du selv vælge, hvornår du vil holde ferie, men både jobcentret og din lokale a-kasse skal have besked – enten telefonisk eller skriftligt. Du skriver til dit a-kasseregionskontor via foa.dk/post. Vi skal have besked senest på feriens første dag. Jobcentret skal have besked så hurtigt som muligt og mindst 2 uger før feriens start.

Hvis du ikke overholder denne frist, har du pligt til at deltage i de møder og aktiviteter, som jobcentret indkalder til – også selvom du holder ferie. Deltager du ikke, risikerer du at miste dagpengene for en periode.

Hvis du vil være sikker på at have dine feriedagpenge inden feriens start, skal vi have modtaget din ansøgning senest en måned, inden du holder ferien.

Sådan søger du om feriedagpenge

Du søger om at få udbetalt feriedagpenge på foa.dk/feriedagpenge. Du kan som regel tidligst få udbetalt dine feriedagpenge, når du har holdt den ferie, du måtte have optjent fra en arbejdsgiver – husk at oplyse på ansøgningen om feriedagpenge, og om du har optjent ferie hos en arbejdsgiver.

Er du i tvivl om, hvorvidt du har optjent feriedagpenge?

Hvis du har modtaget dagpenge, feriedagpenge eller barselsdagpenge efter 1. september 2023, kan du have optjent ret til at få udbetalt feriedagpenge fra FOAs A-kasse. Hvis du har optjent et antal dage med feriedagpenge, vil du på din seneste udbetalingsmeddelelse kunne se, hvor mange dage du har optjent. Du finder udbetalingsmeddelelsen i foa.dk/post.

De dage med feriedagpenge, som du har optjent siden 1. september 2023, kan du afholde frem til den 31. december 2024. Du kan søge om at få feriedagpengene udbetalt frem til 31. januar 2025.

Krav til dig, hvis du skal have feriedagpenge

Feriedagpenge kan betragtes som en erstatning for, at du ikke har optjent ret til fuld ferie hos en arbejdsgiver, fx fordi du har været på dagpenge i en periode.

I modsætning til feriepenge optjent efter ferieloven er feriedagpenge en særlig ydelse, som du kun har ret til, hvis du opfylder nogle særlige betingelser. Du skal bl.a. have ret til dagpenge på ferietidspunktet og være i arbejde som lønmodtager eller være ledig og tilmeldt jobcentret.

Hvis du har ret til at forlænge din dagpengeret, kan du også modtage feriedagpenge i den forlængede dagpengeperiode.

Du skal desuden umiddelbart før ferien opholde dig i Danmark og stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Du kan læse mere om reglerne på foa.dk/feriedagpenge. ★

REDAKTIONEN@FOA.DK

GRÆSKE FLADBØD MED SALAT

Savner du inspiration til en velsmagende madpakke, der kan holde energien oppe, så kig med her. Der er fut i smagen, når tomater, agurk og krydderurter har fået sommersonne. Nyd de saftige grøntsager, der er på toppen lige netop nu.

AF KATRINE KLINKEN | FOTO: LINE FALCK

DIP!

Tzatziki: 200 g fast yoghurt, 2 fed knust hvidløg, 1/3 revet agurk, olivenolie og salt

JORDBÆR, HINDBÆR OG RIBS

Lækker haps! Røde bær er lækre og gør glad

Græske fladbrød med salat

6 stk.

15 g gær
3 dl vand
1 tsk. honning eller sukker
1/2 dl olivenolie
2 tsk. groft salt
ca. 450 g hvedemel (7,5 dl)

Fyld til 10 fladbrød

2-3 tomater
4 kogte kartofler
1 hårdkogt æg
1 rødløg
1 håndfuld basilikum og merian
6-8 sorte oliven
100 g salatost i tern
1 spsk. olivenolie

Tilbehør

3 dl tzatziki

Opskrift

Dejen: Smuldr gæren i lunkent vand og tilsæt honning eller sukker. Rør sammen med olivenolie og salt. Tilsæt gradvist mel. Ælt dejen glat og smidig. Tilsæt ikke mere mel, end at dejen er blød. Læg dejen i en skål smurt med olivenolie. Dæk dejen til og lad den hæve i køleskab 10-20 timer.

Del dejen i 8 og form runde boller. Drys bordplade med mel, og rul bollerne ud til 1-2 mm tykke fladbrød. Prik brødene med en gaffel.

Varm en stegepande op ved god varme og bag brødene et par minutter på hver side, til de er bløde, luftige og lysebrune.

Fyld: Skyl grøntsagerne og krydderurter. Skær tomater, kartofler, æg og rødløg i mindre stykker. Bland det hele sammen med olivenolie, urter, oliven og salatost. Fold brødet sammen med salat og tzatziki, når det skal spises.

Katrine Klinken er kok og ernærings- og husholdningsøkonom og arbejder som madskribent.

Læs mere
[instagram.com/katrineklinken](https://www.instagram.com/katrineklinken)

DET SKER

FREDERIKSSUND

Seniorklubben. 18. sep. kl. 13: Musikalsk underholdning v. Finn Bendixen, som fortæller om dansens historie. | 23. okt. kl. 13: 'Bali - Gudeørne' v. Peer Faurskov, som viser billeder og fortæller om Bali.

HORSENS

Seniorklubben. 11. juni kl. 11: Kør sammen-tur til Danmarks ældste minigolfbane i Saxild ved

Odder. Vi mødes på stedet kl. 11. Mulighed for frokost, dog egenbetaling.

ODENSE

Seniorklubben. 27. aug. kl. 9.30-10: Tilmelding til kuglen og planken med buffet. Pris: medlem 130 kr. ikkemedlem 150 kr. | kl. 10-12: Foredrag og syng-sammen om 2 x Andersen v. Poul Balslev. Poul fortæller om Benny Andersen og H. C. Andersens liv og deres sange. Der serveres kaffe og kage. Afholdes i FOA Vesterbro 120, Odense. | 10. sep.: Udflugt til Holmegård Værk og Vesterhave Vingaard. Afg. kl. 7.30 fra Dannebrogsgade; Odense, afg. kl. 7.55 fra Amtsgården; afg. kl. 8.30 fra Vejerboden, Nyborg.

Vi får en rundvisning ved Holmegård Værk. Efter frokost kører vi til Vesterhave Vingaard, hvor der vil være rundvisning samt vin-smagning. Vi slutter i gårdbutikken, hvor der bl.a. kan købes vin. Pris medlem 960 kr. og ikkemedlem 1.260 kr.

SØNDERJYLLAND

Seniorklubben. 20. juni: Endagstur til Fattigården i Svendborg og De japanske haver. Bagefter rundvisningen kører vi til Cafe Dalkilden, hvor vi får 'Gammeldags Oksesteg'. Derefter kører vi til De Japanske Haver, hvor ejeren fortæller lidt om haverne. Afg. kl. 9.00 fra FOA Sønderjylland, Brundevej 2, opsamling kl. 9.15 Time out Hammelev. Prisen for medlemmer 200 kr. Ægtefæller/samlever, som ikke er medlem af FOA 350 kr. Tilmelding senest 12. juni på foa.dk/afdelinger/foa-soenderjylland. Ret til ændringer forbeholdes. Ved møder i afdelingen er kaffen gratis for alle. Ikkemedlemmer, betaler entréen ved arrangementer ude af huset. Husk du er automatisk medlem af seniorklubben som efterløner og pensionist.

MEDLEMSPULSEN

Vindere i april 2024

Hovedpræmievinder

Jannik Hallengreen Larsen, FOA Midtjylland

Øvrige vindere

Flemming Rasmussen, FOA Randers
Widana I Gede, KLS
Dorte Bøgelund Hostrup, FOA Vendsyssel
Lise Marie Rønhoff, FOA Storstrøm
Yvonne Bloch, FOA Århus

Vinderne modtager et gavekort til Matas, Imerco, Nordisk Film biografer eller H&M.

Hovedpræmien er på 1000 kr.
De øvrige gavekort er på 300 kr.

Nye deltagere er velkomne på foa.dk/medlemspulsen

BARSELSBEREGNER:

Planlæg din barsel

Brug FOAs barselsberegner til at skræddersy det barselsforløb, der passer til din familie. Få overblik over dine rettigheder til fravær, løn og barselsdagpenge samt alle vigtige datoer og frister.

FOAs nye barselsberegner stiller det op, så man forstår det. Her får du din egen unikke barselsplan, som tager højde for både din og din partners rettigheder til løn under orlov, hvordan I deler orloven, og hvilke frister I skal overholde, når I skal orientere jeres arbejdsgiver. Den tager også højde for nye rettigheder for flerlingeforældre, der er trådt i kraft 1. maj 2024.

Følg QR-linket her

KONTAKT FOA

FOA, forbundshuset
Stauings Plads 1-3
1790 København V

Telefon: 46 97 26 26
Åbningstid:
Mandag-torsdag
8.30-16.00
Fredag 8.30-15.00

FOA-afdelinger

Afd. 1: 46 97 11 00
foa.dk/foa1
Bornholm: 46 97 33 13
foa.dk/bornholm
Frederikshavn: 46 97 11 70
foa.dk/frederikshavn
Frederikssund: 46 97 12 00
foa.dk/frederikssund
Guldborgsund: 46 97 17 50
foa.dk/guldborgsund

Horsens: 46 97 14 55
foa.dk/horsens
KLS: 46 97 15 00
foa.dk/kls
Køge: 46 97 16 00
foa.dk/koege
LFS: 35 44 45 46
foa.dk/lfs
Mariagerfjord: 98 51 21 11
foa.dk/mariagerfjord

Midtjylland: 46 97 30 30
foa.dk/midtjylland
Midt- og Vestjylland:
46 97 14 14
foa.dk/midt-vestjylland
Nordjylland: 46 97 29 00
foa.dk/nordjylland
Nordsjælland: 46 97 33 90
foa.dk/nordsjaelland
Odense: 46 97 18 00
foa.dk/odense

Randers: 46 97 19 00
foa.dk/randers
Roskilde: 46 97 19 90
foa.dk/roskilde
Silkeborg-Skanderborg:
46 97 20 20
foa.dk/silkeborg-skanderborg
Social- og Sundhedsafdelingen:
46 97 22 22
foa.dk/sosu

Vil du også have besked om rabatter og gode oplevelser?

Log på foa.dk/medlemstilbud og sig 'Ja tak' til at FOA må informere dig på e-mail og sms om de gode medlemstilbud.

FOA

Storstrøm: 46 97 28 00
foa.dk/storstroem
Sydfyn: 46 97 27 27
foa.dk/sydfyn
Sønderborg: 46 97 34 00
foa.dk/soenderborg
Sønderjylland: 46 97 35 00
foa.dk/soenderjylland
Trekanten: 46 97 36 10
foa.dk/trekanten

Vendsyssel:
46 97 10 30/46 97 13 46
foa.dk/vendsyssel
Vest: 76 10 93 50
foa.dk/vest
Vestsjælland: 46 97 38 60
foa.dk/vestsjælland
Århus: 89 36 66 66
foa.dk/aarhus

PMF-afdelinger
FOA/PMF Kbh. Syd:
46 97 28 50
foa.dk/foa-pmf-kbh-syd
PMF afd. 1: 46 97 31 01
foa.dk/pmf1
PMF afd. 4: 43 71 66 90
foa.dk/pmf4
PMF Fyn: 46 97 13 13
foa.dk/pmf-fyn

PenSam
Jørgen Knudsens Vej 2
Postboks 282
3520 Farum
Telefon: 44 39 39 39
pensam@pensam.dk
pensam.dk

Redaktionen sluttet

23. maj 2024

Indlæg til 'Det sker' sendes til Henriette Monrad, hmon@foa.dk

Frist til nummer 5

20. august

Frist til nummer 6

9. oktober

Annoncer

Media-Partners

Telefon: 28 57 08 57

jorgen@media-partners.dk

Annoncefrist

Nummer 4

7. august

Nummer 5

11. september

Annoncer og indstik, som er udsendt sammen med Fagbladet FOA, er ikke udtryk for FOAs anbefalinger.

Nummer 4 udkommer

Uge 36 2024

Synspunkter fremsat i Fagbladet FOA er ikke nødvendigvis sammenfaldende med FOAs synspunkter.

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt

PRESSE NÆVNET

Medlem af Danske Medier

DANSKE MEDIERS OPLAGSKONTROL

Tilsluttet Specialmediernes Oplagskontrol

Oplag:

163.295/13. årgang

Tryk: Stibo Complete

ISSN: 1901-0214

Udgiver:

FOA

Staunings Plads 1-3
1790 København V
Telefon: 46 97 26 26
foa.dk
e-mail: foa@foa.dk

QUIZ

1. Hvor mange FOA-medlemmer deltog i afstemningen om OK24?

- A. 20.982
- B. 93.497
- C. 142.009

2. Hvilket job havde Stine Askov, før hun blev forfatter?

- A. Pædagog
- B. Social- og sundhedshjælper
- C. Neurofysiologiassistent

3. Hvor stort et afkast havde pensionsselskabet PenSam i 2023?

- A. Minus 3 milliarder
- B. Plus 9,2 milliarder
- C. Plus 17,3 milliarder

4. Hvad er navnet på Fagbladet FOAs nye podcast?

- E. Malin og meningsdannerne
- F. Dilemmaklubben med Malin
- G. FOAntastiske historier

5. Hvilket land flygtede Andrej Sivertsev fra, da han kom til Danmark i 1989?

- A. Sovjetunionen
- B. Rumænien
- C. Trinidad & Tobago

6. Vi er gået tæt på en af illustrationerne i dette nummer af Fagbladet FOA. Hvad forestiller det?

- A. En tiger i natten
- B. Et blusemønster
- C. Et fyrværkeri

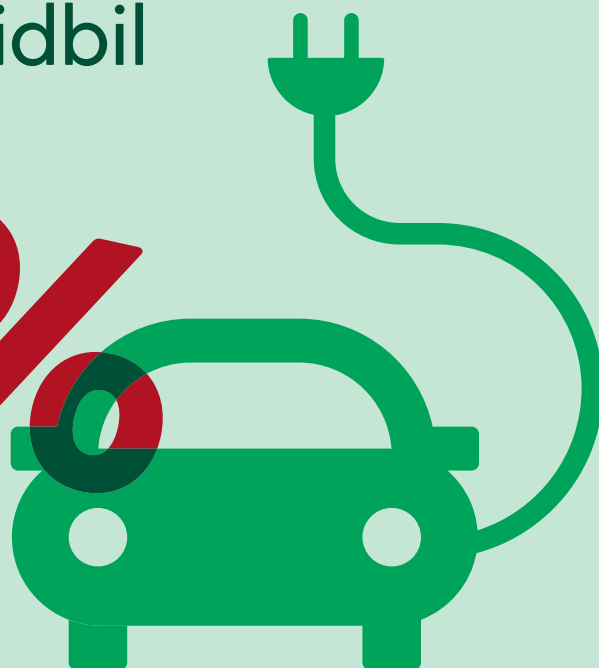
KAN DU DIT FAGBLAD?

Vær med i lodtrækningen om et valgfrit gavekort på 250 kroner til Matas, Imerco, H&M eller Nordisk Film Biografer. Vi trækker lod blandt de indsendere, der har svaret rigtigt på flest spørgsmål. Du finder alle

svar i dette nummer af Fagbladet FOA. Kun medlemmer af FOA kan deltage i lodtrækningen. Besvar quizzen på fagbladetfoa.dk/quiz senest **12. august**.

Vinder af quizzen i Fagbladet FOA nr. 2/2024 er **Preben Bakbo Sloth, Brønshøj**

Lån til el- og hybridbil fra 4,19 % i rente*

*Vejl. låneeksempel på el- og hybridbillån med 20% i udbetaling og årlig rente på 4,19 % (variabel) – gældende fra den 1. januar 2024. Det forudsættes i dette låneeksempel, at du allerede har samlet din økonomi hos PenSam Bank. Du låner 149.450 kr. og får i alt 144.000 kr. udbetalt. Din månedlige ydelse er 1.884 kr. Dit lån løber over 8 år. Årlig rente i procent 4,19% (variabel). ÅOP 5,28 %. Debitorrente 4,26 % (variabel). Etableringsomkostningerne er 5.450 kr. Det samlede beløb, du skal betale tilbage, er 176.054 kr. For at få et el- og hybridbillån til 4,19 % i rente (variabel) er det et krav, at der stiftes fuld pant i bilen, hvis du ikke allerede har samlet din økonomi hos PenSam Bank. Vi skal kunne give din økonomi en positiv kreditvurdering. Oplysningerne i beregningen er vejledende. Vi tager forbehold for eventuelle fejl og mangler.

PenSam **FOA**

Få hjælp til at
finde dit næste job

FOA JobMatch

Jobformidling
til FOAs medlemmer

FOA JobMatch er en gratis og
landsdækkende jobformidling til
FOA-medlemmer og arbejdsgivere.
Læs mere på foa.dk/jobmatch

FOA SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Kursus:

Bedre støtte til domfældte med udviklingshandicap

Få viden og konkrete metoder til at forebygge
ny kriminalitet og skabe bedre trivsel hos
borgere med udviklingshandicap.

?

Arbejder du med borgere med udviklingshandicap og dom? Er du nysgerrig på recovery-orienteret rehabilitering og Low Arousal 2 (LA2u)? Vil du gerne blive klogere på det gode samarbejde mellem praksis og forvaltning? Så kom med på dette kursus, der bliver faciliteret af psykolog Trine Uhrskov i regi af Fremfærd Særlige behov.

Du lærer, hvordan du kan

- anvende konkrete redskaber til at inddrage borgeren i den kriminalpræventive indsats
- tage afsæt i recovery-orienteret rehabilitering
- arbejde trivselsfremmende med LA2u og forebygge ny kriminalitet
- arbejde med og samarbejde om kriminalpræventive mål
- sikre dokumentation i indsatsen

Du får desuden viden om

- centrale aktører i samarbejdet omkring borgeren
- de lovgivningsmæssige rammer for den kriminalpræventive indsats
- det kriminalpræventive gruppeforløb KRIGU, der giver borgerne mulighed for selv at arbejde hen mod at blive domsfri eller få lempet deres dom
- rusmiddelbehandling, herunder Metodecenterets gruppeforløb, der er rettet mod borgere med udviklingshandicap
- sexologisk behandling, herunder viden om, hvordan man samarbejder med og omkring borgere med problematisk seksuel adfærd
- et nyudviklet værktøj til at føre kommunalt, kriminalpræventivt tilsyn

Praktisk

Kurset afvikles i alle fem regioner:

Ringsted: 5.-6. september + 4. december 2024	Silkeborg: 12.-13. september + 21. november 2024	Odense: 2.-3. oktober + 2. december 2024
København: 9.-10. september + 13. november 2024	Aalborg: 18.-19. september + 11. december 2024	

Pris

Dagsprisen er på 500 kr. +
moms til at dække forplejning
og materialer.
Samlet pris kr. 1500 kr. + moms
(1875 kr. inklusive moms).

Tilmelding*

Frist: 1/7 2024
Læs mere og tilmeld dig på
www.sopra.dk/fremfaerd

*Kurset henvender sig til kommunalt ansatte
og ansatte i organisationer med kommunal
driftsoverenskomst

Fremfærd
Særlige behov

Sopra Konsulenterne ApS, CVR-nr. 31 49 09 01. www.sopra.dk

Kan din hovedpine være migræne?

Er mindst 2 svar positive, er sandsynligheden for migræne stor

Lysfølsom

Oplever du lys-ubehag under hovedpineanfaldet?

Uoplagt

Har hovedpinen begrænset din normale aktivitet i 1 dag eller mere de sidste 3 måneder?

Kvalme

Oplever du kvalme og/eller opkastning samtidig med hovedpinen?

LUK op for dialogen – tal med lægen om migræne

Migræne er en folkesygdom

I Danmark lider ca. 700.000 personer af migræne. Migræne rammer overvejende kvinder. Migræne er årsag til 14% af alle sygedage. Migræne kan have stor indflydelse på din dagligdag med job, familieliv og fritid.

At håndtere din migræne kan være komplekst

Besøg www.migraeneinfo.dk eller scan QR-koden.

Læs om migræne og bliv klædt på til dialog med lægen

